

Dominicanessen
van Bethanië

Geloven in toekomst.

Nr. 35 · 2/2022

Blikwisseling

Verandering

Bethanië voortdurend in verandering

Bethanië 2022: Zr. Hedwig (li) en Zr. Vera Noel (re) tijdens de jubileumviering in Meckenheim.

Henri Dominique Berthier, onze „Moeder Stichteres“, zou dit jaar haar 200ste verjaardag hebben gevierd. Zij had reeds 22 jaar als Zr. Bernardine bij de Zusters van de Présentation van Tours geleefd voordat zij over Pater Lataste en het idee van Bethanië hoorde en haar roeping ontdekte om stichteres van die gemeenschap te worden.

Door Bethanië werd ze uitgedaagd om haar denken en haar wereldbeeld te verruimen. Want toen zij pater Lataste vertelde dat het al lang haar wens was om te zorgen voor zulke arme zielenpoten als vrouwen uit de gevangenis, maakte hij haar duidelijk dat het in Bethanië niet ging om „zorgen“ maar om leven op ooghoogte.

>>> *Vervolg op pagina 2*

Op weg naar verandering

„Inzicht is de eerste stap naar verbetering.“ Dit was een van de vele gezegden waar ik mee opgroeide. En wat me als jongere stoorde, komt nu steeds vaker in me op. Maar wie of wat zorgt dat ik het begrijp? De politiek en de samenleving lijken slechts twee manieren te kennen om gedrag te beïnvloeden: sancties of prikkels, straffen of belonen. Maar we zien hoe kortstondig deze middelen zijn en dat de veranderingen slechts duren tot deze maatregelen worden stopgezet, d.w.z. dat zij geen echte verandering teweegbrengen. Op langere termijn verander ik alleen iets waarvan ik inzie dat dat belangrijk of noodzakelijk is. Maar wat brengt mij tot het besef, tot het inzicht? Heel vaak gaat het om wat de Algerijnse dominicaan bisschop Pierre Claverie (* 1938 † 1996) „de waarheid van anderen“ noemde. Mensen die de dingen met andere ogen zien en op een geloofwaardige manier leven, geven mij belangrijke stof tot nadenken. Ze kunnen mijn begrip van de wereld op een goede manier prikkelen wanneer ik er meer leven in ontdek, niet voor henzelf, dat is vanzelfsprekend, maar voor zo veel mogelijk andere mensen. Deze verandering als Gods werktuig in een mens teweegbrengen is voor mij de grote kunst van het leven!

Zr. Katharina, Algemeen Overste

Aruba vergeet Bethanië niet!

Zuster Marjolein begroet de aanwezigen tijdens een dienst in de opgeknapte kapel.

Van 1952 tot 1995 hebben onze zusters op Aruba gewoond en gewerkt. We hadden een kinderdorp (Imeldahof), maar werkten ook op school (om het kinderwerk te financieren), in de parochie en in de gevangenis.

Vanaf 1995, toen de laatste twee zusters Aruba verlieten, wordt Kinderhuis Imeldahof op Noord prima door deskundige „leken“ geleid, in een Stichting. Maar

>>> *Vervolg op pagina 2*

>>> Vervolg van pagina 1

Aanvankelijk dacht ze dat dit zo onmogelijk was dat ze onmiddellijk wilde vertrekken. Alleen een retraite hielp haar te beseffen dat wij allen voor God staan als gelijken. Voor hem telt alleen de liefde, niet het verleden.

Dus veranderde zij haar leven radicaal en werd „onze“ Moeder Henri-Dominique.

Ook „Moeder Stichteres“ had een rolstoel nodig omdat zij op haar oude dag moeilijk kon lopen.

Het lijkt mij dat haar „kind“, de Congregatie van de Zusters Dominicanessen van Bethanië, veel heeft van deze beweeglijkheid van haar moeder!

De grootste verandering die de gemeenschap heeft ondergaan, is waarschijnlijk die waarbij uit één congregatie twee zijn ontstaan. Hoe pijnlijk deze stap tijdens de Eerste Wereldoorlog ook was voor alle betrokkenen, er zijn complete gemeenschappen uit voortgekomen. De Zusters Dominicanessen van Bethanië/Venlo, die het Franse moederhuis hadden moeten verlaten, gingen door met de ontwikkeling van het apostolische leven: te beginnen met de aanvaarding van vrouwen voor een opleidingsperiode die zij konden kiezen als alternatief voor gevangenschap, via de kwalificatie van de eerste maatschappelijk werkers in Nederland, tot het werk met minderjarigen, dat leidde tot de oprichting van de Bethanië Kinderdorpen.

Steeds weer paste de congregatie zich aan de eisen van de tijd aan. Ook nu zijn kerk en maatschappij in verandering. Als dochters van zo'n leergerige en flexibele moeder, stellen we ons open op en kijken nu al met vertrouwen uit naar ons Algemeen Kapittel in februari 2023.

Zr. Hannah, Riga

>>> Vervolg van pagina 1

het klooster, met kapel, dat indertijd aan het gouvernement ging, had geen passende bestemming gekregen en was totaal verwaarloosd, kapotte ramen en vloeren, vol met duivenpoep en kakkerlakken.

Tot twee jaar geleden een groep jongeren uit de buurt het gebouw, ondertussen onder Monumentenzorg gesteld, op eigen initiatief en kosten grondig ging schoonmaken en opknappen. De kapel wordt sindsdien voor verschillende liturgische diensten gebruikt, niet op de laatste plaats door bewoners van Imeldahof en in een aantal andere ruimtes werd een tentoonstelling samengesteld over de parochie Noord en de Zusters van Bethanië.

In dat verband nam men contact op met zuster Marjolein, die vanwege corona, helaas alleen uit de verte kon meewerken. Ze stuurde informatie, foto's en artefacten op; dat alles werd ruimschoots aangevuld door bewoners uit de buurt. Van 26 mei tot 3 juni van dit jaar was ze, op uitnodiging van de intussen opgerichte „Fundacion Kapel di Bethania“ aanwezig. Het werd een fantastische week, met live optreden op TV, meerdere radio-interviews, bijeenkomsten, liturgische diensten en een ontmoeting met de minister-president. Uit alles sprak een enorme waardering voor wat de religieuzen op Aruba tot stand hebben gebracht en de wens, dat dat aan komende generaties wordt doorgegeven.

En er werden concrete plannen uitgewerkt voor gebruik van het hele gebouw, zodat de traditie van Bethanië levend blijft.

Zr. Marjolein, Haelen

Alle bijna 75 vrijwilligers werden bedankt met een certificaat. Zo ook Bethanië.

„Ik mis niets!“

Wanneer iemand op oudere leeftijd nog een keer moet verhuizen, is dat vaak een moeilijke beslissing. Tien van onze confraters in Keulen hebben nu deze stap gezet en zijn samen gaan wonen in een bejaardenhuis in het centrum.

De Mis en het tuinfeest boden parochianen en vrienden de gelegenheid om afscheid te nemen van de locatie Heilig Kruis.

(Foto: Dominikaner-Provinz Teutonia)

Dit heeft gevolgen voor de locatie Heilig Kreuz. Hoewel sommige jongere paters in het huis blijven, zullen zij niet in staat zijn in hun eentje voor de parochie te zorgen. In de toekomst zullen de dominicanen van Keulen zich concentreren op hun andere kerk, de Sint Andreas.

Op 7 augustus vierden de broeders de laatste Mis in de volle Heilig Kreuz kerk en nodigden daarna alle aanwezigen uit voor een tuinfeest. Ondanks de verdrietige aanleiding was de stemming vrolijk. De broeders hebben daar zelf toe bijgedragen. We vroegen een van hen of hij al in zijn nieuwe huis was ingeburgerd. Hij straalde: „Ik mis niets! Ik kijk vooruit.“

Dat maakt indruk op me: een rondtrekkende prediker die gewoon de volgende stap zet.

Zr. Barbara, BGL-Refrath

Gesprek over verandering in de Kerk

Zuster Hellena is lid van het algemeen bestuur en was novicemeesteres. Ze is priorin van het convent in Bergisch Gladbach.

Zuster Barbara: Deze Blikwisseling heet „verandering“. Wij dominicanessen behoren tot een 800 jaar oude gemeenschap binnen een 2000 jaar oude instelling. Dat klinkt meer als onveranderlijkheid dan als verandering. Wat heb je liever?

Zuster Hellena: Natuurlijk verandering, of laten we zeggen: verandering in bestendigheid. Die twee zijn niet tegengesteld, ze horen bij elkaar! Je kunt niet altijd blijven veranderen, je hebt een solide basis nodig. Maar stilstaand water gaat uiteindelijk wel stinken.

Zr. B.: Waar heb je ooit verandering in de Kerk ervaren?

Zr. Hellena in gesprek: altijd met volle aandacht voor haar gesprekspartner.

Zr. B.: Wat kan beter zo blijven?

Zr. H.: De waarden van de Kerk! Bovenal is dat liefde en voor ons in Bethanië zeker ook menselijke waardigheid. Maar natuurlijk ook veel andere dingen, gerechtigheid, vrede, enz. Dat moet zo blijven.

Zr. B.: Al het andere kan veranderen?

De verandering in de Kerk komt ook tot uiting in de rol die de vrouw speelt. Hier Zr. Barbara tijdens haar werk in de parochie.

(Foto: Ulrich Kühn)

Zr. H.: Persoonlijk hebben de regenboogbeweging en „Out in Church“ me erg veranderd. Ik kwam uit een bekrompen wereld vol vooroordelen, daar was ik me vroeger niet van bewust. Toen kwamen deze moedige mensen. De regenboogvlag was een protest tegen het Romeinse verbod op het zegenen van homoseksuele paren. In die tijd werd ik mij voor het eerst bewust van het lijden van deze mensen, en ik schaamde mij toen ik de achtergrond leerde kennen. Wat hebben mensen geleden en lijden ze nog steeds door toedoen van de kerk! Er moet verandering komen, en ik zie ook dat er al veel gebeurd is.

Zr. H.: Verandering is eigenlijk niet nieuw. 800 jaar geleden was de kerk rijk, pompeus en snobistisch. De mensen waren daarover teleurgesteld en liepen weg. In die tijd kwam Dominicus, stapte letterlijk van zijn hoge ros en ging lopen, hij werd een rondreizend prediker. Dominicus hield van de kerk, ook al was die niet volmaakt, en hij hield van de mensen. Maar belangrijker dan de instelling was voor hem de boodschap van Jezus. Hierdoor had hij had een grote aantrekkingskracht. Wat hij heeft gedaan, heeft de Kerk ook vandaag nodig: meer democratie, ontmoetingen op ooghoogte, de mens in het middelpunt en een open dialoog, ook met degenen die sceptisch staan tegenover de Kerk.

Zr. B.: Dank je wel voor dit gesprek!

AGOP- studiedagen in Leitershofen

Ook het „decoratieve middelpunt“ veranderde in de loop van de dagen voortdurend.

„Wij dragen de kiem van alle noodzakelijke veranderingen in ons.“

Deze zin van Madeleine Delbr l was dit jaar het thema van de studiedagen van de Duitstalige dominicanessen. Het zou over omvorming en verandering moeten gaan: Gemeenschappen worden kleiner en ouder, gebouwen worden te groot. Wat dan?

34 zusters namen de uitnodiging aan en kwamen van 1 tot 4 augustus 2022 in Leitershofen bijeen. Twee confraters waren als gast aanwezig: pater Thomas Brogl OP, provinciaal van de Zuid-Duitse provincie en pater Gerfried Bramlage OP als promotor van de AGOP.

De gastspreker, mevrouw Ulrike Rose, woont in het voormalige klooster van Schlehdorf en bracht verslag uit over de mogelijkheden van verbouwing en hergebruik van kloostergebouwen. Samen met enkele dominicanessen van Schlehdorf vertelde zij hoe de verandering tot stand is gekomen.

De presentatie van de tweede dag door pater Rudi P hl SVD en Zr. Francesca Hannen OP had vervolgens een ander karakter. Met elementen van bibliologie en groepswork bogen wij ons over de vraag: wat is de kiem van hoop en toekomst in ons die de noodzakelijke hervorming mogelijk maakt?

Zoals altijd werden de presentaties omlijst door een zorgvuldig samengestelde liturgie, soms eenvoudig en mooi, soms creatief en levendig. De hele groep voelde zich zo op haar gemak in het huis dat men volgend jaar weer naar Leitershofen gaat.

Afscheid met een „gouden randje“

Bij een boottocht op de Maas.

Het is moeilijk om afscheid te nemen – in het bijzonder van Christianne, die meer dan 20 jaar lang in Nederland het wel en wee van de congregatie en van vele zusters persoonlijk mede in handen had – altijd betrokken, met veel aandacht voor de zusters en de mensen om haar heen, met inzet dag en nacht en met grote deskundigheid.

Het werd een afscheid „met een gouden randje“. En natuurlijk was daar meer dan één dag voor nodig!

Allereerst namen de zusters van Haelen afscheid, met een boottocht op de Maas, waar iedereen een klein cadeau speciaal voor Christianne had – een pakje thee waar ze bijzonder van hield, verse asperges ... Dan kwam het afscheid in Duitsland waar zij meerdere jaren verantwoordelijk was voor de medewerkers. En tot slot de afscheidsreceptie voor de mensen met wie Christianne op de werkvloer verbonden was: huisarts, priesters, vrijwilligers, Wonen Zuid, Proteion ... Afgesloten werd de dag met een rozenhaag van de zusters, en een diner met de familie.

Onvoorstelbaar om zonder Christianne door te gaan! Wij wensen haar van harte dat ze nu van haar pensioen mag genieten en dat ze nog vele goede en gezonde jaren tegemoet gaat.

Zr. Sara, Haelen

„Stormachtige tijden vergen flexibiliteit“

Toen de oorlog in Oekraïne op 24 februari van dit jaar officieel begon, moest ik spontaan denken aan deze enigszins aangepaste uitspraak van de boomkraker Julia Hill – omdat velen het gevoel hadden plotseling in een onweersbui te staan. Hier in Letland werd de angst die altijd in het achterhoofd aanwezig was, een tastbare realiteit.

De reactie was een enorme golf van solidariteit en activiteit, waarbij zowel Letlands eigen veiligheidsmaatregelen alsook steun aan Oekraïne een rol speelde. Voor ons hier ter plaatse betekent dit het vervoer van hulpgoederen en het maken van camouflage-netten om mee te nemen naar Oekraïne, het steunen van projecten voor gehandicapte vluchtelingenkinderen en hun moeders, en vakantiecampen met Oekraïenssprekende verzorgers. Maar bovenal dat we negen vluchtelingen hebben opgenomen. Gelukkig is iedereen zo flexibel dat we tijdens de zomermaanden toch nog verschillende groepen gasten konden ontvangen. Samen hopen en bidden we dat de storm zo snel mogelijk zal gaan liggen.

Zr. Hannah, Riga

De huidige huishouding: zusters, studenten, stagiaires en Oekraïners.

355 jaar in de Orde

Zoals inmiddels gebruikelijk is, vierden we ook dit jaar weer twee jubilea: op 30 april nodigden de twee Nederlandse jubilaressen ons uit in Nunhem, en op 25 juni vierden de vier Duitse jubilaressen feest in Meckenheim. We hebben drie platina vieringen gehad (70 jaar): Zr. Hélène en Zr. Josephine uit Haelen en Zr. Helene uit Waldniel. Zr. Antonia en Zr. Caritas uit Meckenheim vierden hun diamanten (60 jaar) en Zr. Katrina uit Wiesbaden haar zilveren jubileum (25 jaar).

Het feest in Meckenheim werd liefdevol verzorgd door vrijwilligers uit de parochie.

Beide vieringen begonnen met een H. Mis en werden daarna voortgezet met koffie. Onze jubilea zijn dus altijd allebei: enerzijds dank aan God voor de voorbije jaren en anderzijds de verzekering dat deze weg ook in de toekomst de juiste is. Tegelijkertijd zijn zij een welkome gelegenheid om elkaar te ontmoeten en de banden met medezusters, familie en vrienden aan te halen.

bankrekening: 57.89.20.042

IBAN: NL75ABNA0578920042

BIC: ABN ANL 2A

t.n.v. Dominicanessen van Bethanië

De Dominicanessen van Bethanie zijn een erkende ANBI instelling (Algemeen Nut Beogende Instelling).

Impressum

Uitgever: Dominicanessen van Bethanië

Zr. Katharina Hemmers OP

Postbus 4050 · NL – 6080 AB Haelen

telefoon: 0031/(0)6-51536286 (Zr. Sara, sekretariaat)

www.dominicanessenvanbethanie.nl

redactie: Zr. Barbara Offermann OP · sr.barbara@bethanien-op.org

lay-out: Ulrike Jasser, Heinsberg

Recht van bezwaar: wilt u geen post meer van de dominicanessen van Bethanië ontvangen? Bel ons dan op +49 - (0)2204/2002-100 of schrijf naar sr.barbara@bethanien-op.org. Omdat volgens § 23 lid 1 & 2 van de kerkelijke wet voor de bescherming van de persoonsgegevens van religieuze gemeenschappen van pauselijk recht (KDR-OG) kunt u op elk gewenst moment tegen de verwerking van uw persoonsgegevens protesteren.

Dominicanessen
van Bethanië

Geloven in toekomst.